

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/103/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815203731
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815203731.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: Prima banka Slovensko, a.s. so sídlom Žilina, Hodžova č. 11, IČO 31575 951, proti odporcovi: C. C., nar. XX.X.XXXX, bytom L. X., I. T. č. XXXX, resp. G., I. Ž. č. XXX/XXXX, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom M. J., súdnou tajomníčkou OS Prievidza, o zaplatenie 273,85 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným 13.3.2015 uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie 273,85 eur s úrokom 28% zo sumy 273,58 eur od 16.1.2013 do zaplatenia a náhradu trov konania. Uviedol, že účastníci uzavreli dňa 3.1.2008 v súlade s § 269 ods. 2 a § 708 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka zmluvu, na základe ktorej navrhovateľ pre odporcu zriadil a viedol bežný účet. Navrhovateľ v dôsledku porušenia zmluvy odporcom odstúpil od zmluvy z dôvodu podstatného porušenia zmluvných povinností, zatvoril príslušný účet a vyzval ho na zaplatenie dlžnej sumy. Navrhovateľ pred uzatvorením účtu vykonal dňa 16.1. 2013 internú účtovnú transakciu - prevod, kedy debetný zostatok na účte previedol na svoj vnútorný pohľadávky účet a táto transakcia má popis „bezhotovostný prevod Vyrovnanie z ostatku zatv.účtu“, pričom nejde o úhradu zo strany odporcu. V súlade s VOP v spojení s výveskou úrokových sadziieb je istina pohľadávky z nepovoleného prečerpania účtu úročená úrokom vo výške 28 %, preto uplatňuje uvedený úrok až do zaplatenia dlžnej istiny.

Pobyt odporcu zostal súdu neznámy, súd napriek rozsiahlemu šetreniu nezistil kde sa t.č. odporca zdržuje, resp. je zamestnaný, preto uznesením sp. zn. 15C/103/2015 z 22.7.2015 ustanovil odporcovi opatrovníka v osobe súdnej tajomníčky OS Prievidza. Opatrovník odporcu sa na pojednávanie nedostavil, preto súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, Všeobecnými obchodnými podmienkami, oznámením o odstúpení od zmluvy, výpisom z bankového systému, výpisom z účtu, úrokovými sadzbami produktov, písomným vyjadrením navrhovateľa z 11.8.2015, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Zo zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb z 3.1.2008 vyplýva, že účastníci konania uzavreli zmluvu o zriadení účtu -rastový osobný účet s číslom účtu XXXXXXXXXXX/XXXX s frekvenciou výpisov mesačne, ďalej sa účastníci dohodli na uzatvorení zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty, na poskytovaní služieb elektronického bankovníctva a poskytovaní ďalších produktov

a služieb. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko a.s., pričom navrhovateľ pripojil obchodné podmienky platné od 1.3. 2015.

Listom z 8.1.2013 navrhovateľ v dôsledku porušenia povinností na strane odporcu odstúpil od príslušnej zmluvy o vedení bežného účtu dňom doručenia tohto oznámenia, pričom spolu so zmluvou zanikajú aj všetky zmluvy o poskytovaní produktov služieb, ktoré sa viažu k uvedenému účtu. Zároveň bol odporca vyzvaný k úhrade dlhu 272,19 eur do troch dní od doručenia oznámenia.

Z výpisu z účtu odporcu vyplýva zostatok na účte ku dňu 31.12.2012 v sume - 270,69 eur, pričom v mesiaci január 2013 bol bankou účtovaný mesačný úrok v sume 3,16 eur a operácia - vyrovnanie zostatku zatv. účtu 273,85 eur. Z výpisu z účtu odporcu za december 2012 vyplýva, že stav na jeho účte bol ku dňu 30.11. 2012 v sume - 259,01 eur, navrhovateľ účtoval mesačný poplatok MC 1,50 eur, úrok 6,28 eur a poplatok za osobný účet 3,90 eur, rovnaké operácie sú účtované na účte odporcu aj v období mesiacov október 2012, september 2012, august 2012, pričom v auguste 2012 navrhovateľ zrušil povolené prečerpanie celkom.

Z prehľadu úrokových sadzieb produktov účinné od 1.3.2015 vyplýva, že navrhovateľ úročí pri nepovolenom prečerpaní účtu dlžnú sumu úrokovou sadzbou 28%.

Z písomného vyjadrenia navrhovateľa z 11.8.2015 vyplýva, že žalovaná suma 273,85 eur predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a kreditnými obratmi vykonanými na účte odporcu, pričom medzi debetné obraty patrí hotovostný výber z ATM, príkaz na úhradu, POS platby a podobne, úrok, mesačný poplatok za poskytovaný balík služieb, poplatky zaúčtované bankou v súlade s aktuálnym sadzovníkom poplatkov, a to za hotovostný vklad, za upomienku - nepovolený debet, za výzvu - nepovolený debet. Na základe zmluvy a príslušných VOP banka rozlišuje povolený debet a nepovolený debet. Odporca mal poskytnutú službu povolené prečerpanie na účte, ktoré sa riadi platným VOP v časti 8.9. Splácanie povoleného prečerpania, pričom toto sa uskutočňuje automaticky, priebežným znižovaním záporného salda bežného účtu klienta, na ktorom bolo povolené prečerpanie zriadená, teda nie vo vopred určených mesačných splátkach. Klient pritom musí vrátiť banke peňažné prostriedky poskytnuté formou povoleného prečerpania na požiadanie, v lehote určenej bankou v žiadosti o splatenie povoleného prečerpania, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní. V zmysle ods. 8.12 VOP, ak klient sa dostane do omeškania s platením svojich peňažných záväzkov alebo nepeňažných povinností, alebo porušuje zmluvu, banka môže písomným oznámením doručeným klientovi okamžite vypovedať poskytnutie povoleného prečerpania, vyhlásiť predčasnú splatnosť, odstúpiť od zmluvy o povolenom prečerpaní. Pri porušení vyššie uvedených povinností sa klient dostáva do nepovoleného prečerpania. Odporca pritom opakovane prekračoval povolený limit, čím porušoval zmluvu tým, že sa dostal do omeškania s vyplatením povoleného prečerpania. Na základe uvedeného bolo pristúpené k zníženiu limitu povoleného prečerpania najskôr na 280,- eur a neskôr v zmysle výpisu č. 8/2012 na 0,- eur. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy sa dostal odporca do nepovoleného debetu vo výške žalovanej sumy, pričom bol povinný uvedené uhradiť bez zbytočného odkladu, pretože sa nejedná o dohodnutý produkt, ale ide o porušenie podmienok zmluvy. Napokon odporca bol vyzvaný na úhradu dlhu vzniknutého nepovoleným prečerpaním v odstúpení od zmluvy v dodatočnej 12-dňovej lehote od doručenia predmetného odstúpenia.

Podľa § 708 ods. 1,2 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, súd po zhodnotení vykonaného dokazovania považoval návrh navrhovateľa za nedôvodný, a preto ho zamietol. Dôvodom zamietnutia návrhu bola skutočnosť, že súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa prihladol na premlčanie práva navrhovateľa ex offo, i keď odporca, resp. jeho procesný opatrovník boli v konaní nečinní. Je nepochybné, že v danej veci odvíja navrhovateľ svoje právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorej právny rámec je tvorený zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb z 3.1.2008. Ide o osobitný typ zmluvného vzťahu v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorého súčasťou okrem iného je i zmluva o zriadení účtu v zmysle § 708 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka. Svojím charakterom ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka bez ohľadu na jej právnu formu, pretože navrhovateľ poskytuje finančnú službu odporcovi ako spotrebiteľovi, ktorý nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, resp. pri výkone zamestnania alebo povolania. V zmluve, ktorú pripojil navrhovateľ sa nenachádza zmluvné dojednanie týkajúce sa povoleného prečerpania na osobnom účte, pretože v časti 4. Zmluvy s návrhom Návrh majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služieb Povolené prečerpanie na osobnom účte je vyznačené políčko „nie“. V texte tohto ustanovenia sa však nachádza, že v prípade záujmu o zriadenie služby PP majiteľ účtu vyhlasuje, že nie je osobou s osobitným vzťahom k banke. V prípade konkludentného prijatia návrhu zmluvy o poskytovaní služby PP bankou, dôjde povolením čerpania peňažných prostriedkov do výšky debetného limitu na účte v čl. I.bod I Zmluvy k platnému a účinnému uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní služby PP. Výšku a účinnosť debetného limitu banka oznamuje majiteľovi účtu formou výpisu z technického systému banky na adresu na zasielanie výpisov v zmysle čl. I bod I Zmluvy. V návrhu na začatie konania navrhovateľ bližšie nešpecifikoval z čoho pozostáva žalovaná pohľadávka, len vysvetlil spôsob internej transakcie, keď pred zatvorením účtu vykonal dňa 16.1.2013 internú účtovnú transakciu - prevod a debetný zostatok na účte odporcu previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Z písomného vyjadrenia odporcu z 11.8.2015 sa taktiež súd nedozvedá kedy a akým spôsobom bola uzavretá zmluva o povolenom prečerpaní peňažných prostriedkov ako modifikovanej formy úverovej zmluvy. Banka len uvádza, že odporca mal túto službu poskytnutú a táto sa riadi VOP ods. 8.9 Splácanie povoleného prečerpania. Príslušné Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko a.s., ktoré predložil navrhovateľ sú však účinné od 1.3. 2015, navrhovateľ nepredložil obchodné podmienky platné v čase uzavretia zmluvy o povolenom prečerpaní peňažných prostriedkov. V prvom rade teda súd uvádza, že navrhovateľ v konaní nepreukázal platné uzavretie zmluvy s odporcom, ktorá by sa týkala dojednania povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte tak, aby súd mohol preveriť náležitosti tejto zmluvy v zmysle § 10 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, resp. podľa predchádzajúcej právnej úpravy. Prípadné plnenie, ktoré by takto odporca získal, a to prijatím finančného plnenia z vyčerpaných finančných prostriedkov na účte, by bez absencie platnej zmluvy o povolenom prečerpaní zakladalo len dôvod na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako plnenie bez právneho dôvodu /§ 451 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka/. Keď súd vychádza z oznámenia navrhovateľa, že už vo výpise č. 8/2012 banka znížila odporcovi limit povoleného prečerpania na 0,- eur, čo znamená že došlo k zrušeniu tohto limitu, bol odporca povinný po doručení tohto výpisu vrátiť všetky dlžné peňažné prostriedky takto vyčerpané, pretože za žiadosť o splatenie povoleného prečerpania sa považuje aj takéto zníženie limitu. Navrhovateľ následne odstúpil od zmluvy o povolenom prečerpaní postupom upravený v ods. 8.12 VOP z dôvodu, že klient sa dostal do omeškania s plnením svojich peňažných povinností, pričom teda išlo o dôvod na odstúpenie od zmluvy dojednaný v zmluve. Odstúpenie od zmluvy v spotrebiteľskej zmluve i keď ide o zmluvný vzťah upravený podľa Obchodného zákonníka sa spravuje Občianskym zákonníkom, čo súdna prax

potvrdila už vo viacerých rozhodnutiach /viď. Rozsudok KS TN 17Co 880/2014 z 11.3.2015, KS TN 5Co 733/2014 z 25.3.2015/. Uvedený záver zodpovedá i aktuálnej právnej úprave, a to § 52 ods. 2 veta tretia OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva /viď uznesenie NS SR 8Mcdo 13/2014 z 28.5. 2015, resp. rozsudok NS SR 8Mcdo 3/2015 z 28.5. 2015/. Posúdenie odstúpenia od zmluvy, právne následky odstúpenia upravené podľa Občianskeho zákonníka sú pre spotrebiteľa priaznivejšie už i z pohľadu aplikácie premlčacej doby. Pokiaľ teda navrhovateľ odstúpil od zmluvy o bežnom účte, a tým i zmluvy o povolenom prečerpaní na účte listom z 8.1.2013 s účinkom odstúpenia doručením odporcovi a uplynutím lehoty troch dní na plnenie, je zrejme, že právo navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zrušenej zmluvy v dôsledku odstúpenia od zmluvy v súlade s § 48 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka a § 457 Občianskeho zákonníka je premlčané. Vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúce v peňažnom plnení sa premlčuje v zmysle § 107 ods. 1 OZ v dvojiročnej subjektívnej premlčacej dobe. Navrhovateľ najneskôr dňa 8.1.2013 vedel o zrušení zmluvy uzavretej s odporcom v dôsledku odstúpenia, od tejto doby mu začala plynúť dvojiročná premlčacia lehota, preto pokiaľ podal návrh na súd 13.3.2015, je jeho právo premlčané. Odporca bol pritom povinný vrátiť plnenie ešte skôr, pretože povolené prečerpanie ako platný zmluvný základ na takéto plnenie bolo zrušené ešte pred samotným odstúpením od zmluvy, a to zrejme v mesiaci august 2012, keď z výpisu z účtu za tento mesiac vyplýva výška limitu povoleného prečerpania 0,- eur. „Preklopenie“ dlžných prostriedkov na nepovolené prečerpanie je systém jednostranne upravený a nastavený bankou. Banka zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy dostáva klienta do režimu nepovoleného debetu, ktorého dôsledkom okrem iného je i úročenie 28% ročne. Takáto praktika banky nemôže v žiadnom prípade požívať právnu ochranu. Pokiaľ banka z vlastnej vôle umožní klientovi opakované prekračovanie povoleného limitu, teda sama vytvorí priestor na porušovanie zmluvných povinností, nemôže následne z uvedeného získavať prospech v podobe úročenia, ktoré zrejme vysoko prekračuje bežné úrokové sadzby banky pri spotrebiteľských úveroch. Nemôže ísť o nič iné len o bezdôvodné obohatenie na strane spotrebiteľa, pokiaľ ziskava finančné prostriedky od banky bez zmluvného základu, preto by banka mala opätovne len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý nárok má taktiež navrhovateľ preukázateľne premlčaný. Za tohto stavu nemôže banka spotrebiteľa spoplatňovať i rôznymi poplatkami. Okrem toho súd dáva do pozornosti i to, že už ku dňu 31.7.2012 mal odporca na účte zostatok - 181,34 eur, následne navrhovateľ účtoval na jeho účte len rôzne mesačné poplatky, úroky, poplatok za osobný účet, dokonca dňa 11.9.2012 účtoval poplatok za výzvu - debet 30,- eur, pričom v dôsledku takýchto poplatkov sa debetný stav na účte zvýšil ku dňu 16.1.2013 na sumu 273,85,- eur. Nešlo teda o prečerpané prostriedky odporcom, ale jeho dlh je tvorený z väčšej časti účtovaním rôznych poplatkov banky za dlhšie obdobie, keď stav na jeho účte bol dlhší čas mínusový. O to viac vyznieva v neprospech spotrebiteľa skutočnosť, že dlh tvorený takýmito položkami, teda napríklad i úrokom, sa v dôsledku „preklopenia“ do nepovoleného prečerpania opätovne úročný úrokom 28%, čo nemôže byť prijateľné.

Z dôvodov uvedených vyššie súd návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu ako premlčaný.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bol úspešný odporca, ktorý náhradu trov konania neuplatnil, resp. mu nevznikli, preto mu súd náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.